

Lista priorytetowych programów Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej planowanych do finansowania w roku 2008

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dokonując wyboru przedsięwzięć do dofinansowania będzie przeznaczał środki przede wszystkim na dofinansowywanie przedsięwzięć realizowanych z udziałem bezzwrotnych środków Unii Europejskiej i innych bezzwrotnych środków zagranicznych.

Dofinansowanie będzie służyło osiągnięciu przez Polskę efektów ekologicznych określonych w Traktacie Akcesyjnym.

1. Ochrona wód i gospodarka wodna

1.1. Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM ujętych w KPOŚK

Zadania realizowane w ramach programu:

- 1.1.1 Budowa, rozbudowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków komunalnych.
- 1.1.2 Budowa i modernizacja systemów kanalizacji zbiorczej.
- 1.1.3 Budowa i modernizacja sieci kanalizacji deszczowej.
- 1.1.4 Budowa i modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę.

1.2. Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach od 2 tys. RLM do 15 tys. RLM ujętych w KPOŚK

Zadania realizowane w ramach programu:

- 1.2.1 Projekty, w których występuje jeden beneficjent, dotyczące kompleksowego rozwiązania problemów gospodarki wodno-ściekowej na danym obszarze, w aglomeracjach od 2 tys. do 15 tys. RLM ujętych w KPOŚK, pod warunkiem, iż jedna z aglomeracji objętych zakresem projektu ma powyżej 15 tys. RLM.

1.3. Gospodarka wodno-ściekowa w przedsiębiorstwach

Zadania realizowane w ramach programu:

- 1.3.1 Budowa lub modernizacja oczyszczalni lub podczyszczalni ścieków przemysłowych, zgodnie z rozporządzeniami: Ministra Środowiska z dnia 24.07.2006 r., w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 137, poz. 984) oraz Ministra Budownictwa z dnia 14.07.2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz. U. Nr 136, poz. 964).
- 1.3.2 Inwestycje mające na celu zmniejszenie zużycia wody oraz ilości substancji niebezpiecznych odprowadzanych ze ściekami, wprowadzanymi do urządzeń kanalizacyjnych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Budownictwa z dnia 14.07.2006 r., w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz. U. Nr 136, poz. 964).

1.4. Przedsięwzięcia finansowane z subfunduszu gospodarka wodna

Zadania realizowane w ramach programu:

- 1.4.1 Opracowanie i utrzymanie katastru wodnego.
- 1.4.2 Opracowywanie planów gospodarowania wodami.
- 1.4.3 Odbudowa ekosystemów zdegradowanych przez niewłaściwą eksploatację zasobów wodnych.

1.4.4 Opracowanie i publikacja informacji z zakresu infrastruktury śródlądowych dróg wodnych.

1.5. Wspieranie ekologicznych form transportu wodnego w ramach Funduszu Żeglugowego

2. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi

2.1. Przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów opakowaniowych, użytkowych i niebezpiecznych

Zadania realizowane w ramach programu:

2.1.1. Kompleksowe systemy gospodarowania odpadami komunalnymi od projektu do realizacji, uwzględniające co najmniej: działania prewencyjne, selektywne zbieranie, przygotowywanie odpadów do odzysku lub unieszkodliwiania oraz, o ile wynika to z planów gospodarki odpadami, instalacje do odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania.

2.1.2. Budowa:

- punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w szczególności odpadów niebezpiecznych,
- instalacji umożliwiających przygotowanie odpadów do procesów odzysku, w tym recyklingu,
- instalacji do odzysku, w tym recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych,
- instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych, z odzyskiem energii,
- instalacji do unieszkodliwiania odpadów komunalnych w procesach innych niż składowanie.

2.1.3 Dostosowanie, w tym likwidacja, istniejących składowisk odpadów do obowiązujących przepisów.

2.2. Pozostałe przedsięwzięcia z zakresu ochrony powierzchni ziemi i gospodarki odpadami ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych

Zadania realizowane w ramach programu:

2.2.1 Wdrażanie nowych technologii w zakresie ograniczania materiałochłonności i ilości wytwarzanych odpadów innych niż komunalne.

2.2.2 Budowa i modernizacja instalacji termicznego przekształcania odpadów.

2.2.3 Wsparcie dla przedsiębiorców i gmin w zakresie unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, zawierających azbest.

2.2.4 Zagospodarowanie odpadów opakowaniowych i użytkowych.

2.2.5 Zbieranie i demontaż pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz gospodarowanie odpadami powstałymi w wyniku demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

2.2.6 Usuwanie i zagospodarowanie odpadów przeterminowanych środków ochrony roślin zgromadzonych w mogilnikach i magazynach.

2.2.7 Wsparcie dla przedsiębiorców w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów przemysłowych, ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych, w tym zawierających PCB.

2.2.8 Zagospodarowanie i unieszkodliwianie substancji kontrolowanych.

2.2.9 Rekultywacja terenów powojkowych oraz zdegradowanych przez przemysł i górnictwo na cele przyrodnicze i użytkowe (włącznie z działaniami udostępniającymi tereny do rekultywacji – usuwanie min, zanieczyszczeń ropopochodnych i chemicznych, likwidacja wyrobisk i hałd górniczych, regulacja stosunków wodnych, zabezpieczenie głównych zbiorników wód podziemnych oraz uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenach objętych zasięgiem wpływów eksploatacji).

2.2.10 Działania związane z międzynarodowym przemieszczaniem odpadów określone w art. 401 ust. 13 d ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006r Nr 129 poz. 902 z późn. zm.).

2.2.11 Modernizacja i budowa umocnień brzegowych, sztuczne zasilanie wraz z budowlami wspomagającymi (wyłącznie dla przedsięwzięć dofinansowywanych z bezzwrotnych środków Unii Europejskiej).

2.2.12 Stabilizacja osuwisk (wyłącznie dla przedsięwzięć dofinansowywanych z bezzwrotnych środków Unii Europejskiej).

2.3. Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin i ich wzbogacania, ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko procesów likwidacji zakładów górniczych

Zadania realizowane w ramach programu:

- 2.3.1 Rekultywacja powierzchni ziemi na terenach zdegradowanych działalnością wydobywczą.
- 2.3.2 Wprowadzanie technologii ograniczających powstawanie odpadów w trakcie wydobywania i przeróbki surowców.
- 2.3.3 Ochrona powierzchni ziemi przed skutkami eksploatacji podziemnej i otworowej między innymi poprzez podsadzanie i lokowanie odpadów mineralnych.
- 2.3.4 Ujmowanie i uzdatnianie wód kopalnianych i wód zasolonych.
- 2.3.5 Doposażenie jednostek powołanych do prowadzenia działań ratowniczych w górnictwie w aparaturę i sprzęt ratowniczy.
- 2.3.6 Wspieranie działalności wydawniczej Wyższego Urzędu Górniczego z zakresu ochrony środowiska.

2.4. Finansowanie potrzeb geologii w zakresie poznania budowy geologicznej kraju oraz w zakresie gospodarki zasobami złóż kopalin i wód podziemnych

Zadania realizowane w ramach programu:

- 2.4.1 Badania i prace geologiczne dla ochrony środowiska.
- 2.4.2 Kartografia geologiczna, hydrogeologiczna i geośrodowiskowa.
- 2.4.3 Dokumentowanie zasobów wód podziemnych oraz głównych zbiorników wód podziemnych.
- 2.4.4 Rozpoznawanie możliwości wykorzystania energii geotermalnej oraz wód mineralnych i leczniczych.
- 2.4.5 Regionalne badania budowy geologicznej kraju.
- 2.4.6 Ocena perspektyw surowcowych kraju i gospodarka zasobami złóż kopalin.
- 2.4.7 Działalność Państwowej Służby Geologicznej i Państwowej Służby Hydrogeologicznej.

3. Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska

3.1. Zapobieganie i ograniczanie skutków zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałanie poważnym awariom

Zadania realizowane w ramach programu:

- 3.1.1 Budowanie i modernizacja stanowisk do analizowania i prognozowania zagrożeń naturalnych i stwarzanych poważnymi awariami, w tym: wyposażenie w specjalistyczny sprzęt.
- 3.1.2 Zakupy specjalistycznego sprzętu niezbędnego do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych oraz usuwania skutków zagrożeń naturalnych i poważnych awarii np. samochody ratownictwa chemicznego, ratownictwa ekologicznego, samochody ratowniczo - gaśnicze, pompy, łodzie, sprzęt zaplecza socjalnego dla ewakuowanych, nośniki kontenerów z innym sprzętem specjalistycznym.
- 3.1.3 Wsparcie techniczne krajowego systemu reagowania kryzysowego oraz ratowniczo- gaśniczego w zakresie ratownictwa ekologicznego i chemicznego.
- 3.1.4 Realizacja przedsięwzięć w zakresie metod i narzędzi do analizowania zagrożeń poważnymi awariami.

3.2. Monitoring środowiska

Zadania realizowane w ramach programu:

- 3.2.1 Wdrażanie nowych narzędzi i metod obserwacji stanu środowiska.
- 3.2.2 Przygotowanie nowych bądź modernizacja istniejących baz danych do gromadzenia i przetwarzania informacji o środowisku.

3.3. Retencjonowanie wody i zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego.

Zadania realizowane w ramach programu:

- 3.3.1. Zbiorniki wodne.
- 3.3.2. Stopnie wodne.
- 3.3.3. Roboty regulacyjne na ważnych społecznie i cennych przyrodniczo ciekach wodnych.

4. Ochrona powietrza

4.1. Podwyższenie sprawności wytwarzania, przesyłu, dystrybucji i użytkowania energii

Zadania realizowane w ramach programu:

- 4.1.1 Budowa i/lub modernizacja jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu zgodnie z wymogami dyrektywy 2004/8/WE o promocji wysokosprawnej kogeneracji.
- 4.1.2 Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej wraz z wymianą wyposażenia na energooszczędne.
- 4.1.3 Budowa nowych lub modernizacja istniejących sieci ciepłowniczych poprzez stosowanie rur preizolowanych i stosowanie automatyki dla węzłów ciepłowniczych.
- 4.1.4 Rozbudowa lub modernizacja sieci dystrybucyjnych średniego, niskiego i wysokiego napięcia mająca na celu ograniczenie strat sieciowych oraz dodatkowo ograniczenie czasu trwania przerw w zasilaniu odbiorców.
- 4.1.5 Budowa instalacji do odzysku energii odpadowej (wykorzystanie pomp ciepła).
- 4.1.6 Budowa i/lub modernizacja elektrowni kondensacyjnych poprzez stosowanie wysokosprawnych bloków energetycznych opalanych węglem na nadkrytyczne parametry pary oraz stosowanie obiegów parowo-gazowych.

4.2. Wzrost wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, w tym biopaliw

Zadania realizowane w ramach programu:

- 4.2.1 Budowa lub modernizacja elektrowni wodnych, z wyjątkiem obiektów piętrzących dla elektrowni wodnych o mocy powyżej 10 MWe.
- 4.2.2 Budowa lub modernizacja instalacji wytwarzania energii elektrycznej i ciepła przy udziale biomasy.
- 4.2.3 Budowa lub modernizacja instalacji wytwarzania energii elektrycznej i ciepła z wykorzystaniem biogazu uzyskiwanego w procesie fermentacji metanowej: osadów ściekowych oraz odpadów komunalnych na składowiskach, biomasy uprawianej, odpadów biologicznych przemysłu spożywczego, biogazownie rolnicze.
- 4.2.4 Budowa elektrowni wiatrowych.
- 4.2.5 Inwestycje dotyczące produkcji i stosowania w transporcie biopaliw lub innych paliw odnawialnych.
- 4.2.6 Budowa kolektorów słonecznych i ogniw fotowoltaicznych.
- 4.2.7 Zastosowanie pomp ciepła wykorzystujących ciepło ziemi lub ciepło z otoczenia.
- 4.2.8 Budowa lub modernizacja instalacji pozyskiwania energii z wód geotermalnych.

4.3. Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem poprzez zapobieganie i ograniczenie emisji zanieczyszczeń oraz oszczędzanie surowców i energii

Zadania realizowane w ramach programu:

- 4.3.1 Poprawa jakości powietrza poprzez obniżenie wielkości emisji substancji zanieczyszczających z obiektów spalania paliw oraz innych obiektów technologicznych.
- 4.3.2 Ograniczanie emisji lotnych związków organicznych.
- 4.3.3 Opracowywanie programów ochrony powietrza i planów działania.
- 4.3.4 Budowa nowych lub przystosowanie istniejących instalacji energetycznych do wykorzystywania metanu pochodzącego z odmetanowania kopalń węgla kamiennego i szybów wydobywczych ropy naftowej.

4.4. Zastosowanie technologii zapewniających czystsza i energooszczędną produkcję

Zadania realizowane w ramach programu:

- 4.4.1 Inwestycje z zakresu wdrażania w przedsiębiorstwach Najlepszych Dostępnych Technik (ang. BAT – Best Available Technique).
- 4.4.2 Wspieranie działań inwestycyjnych mających na celu ograniczanie hałasu, energochłonności i materiałochłonności.
- 4.4.3 Inwestycje zmierzające do zmian surowcowych w realizowanych technologiach.
- 4.4.4 Inwestycje zmierzające do ograniczenia powstawania u źródła strumienia odpadów stałych, ciekłych i gazowych.
- 4.4.5 Inwestycje zmierzające do powtórnego wykorzystania odpadów w produkcji.
- 4.4.6 Wspieranie działań inwestycyjnych mających na celu wdrażanie systemów zarządzania środowiskowego ISO 14001, EMAS i uzyskania certyfikatu Czystszej Produkcji w zakładach przemysłowych.

4.5. Zapobieganie i ograniczenie negatywnego oddziaływania hałasu na środowisko

Zadania realizowane w ramach programu:

- 4.5.1 Opracowywanie map akustycznych wraz z programami ochrony środowiska przed hałasem.
- 4.5.2 Budowa ekranów akustycznych.

4.6. Finansowanie funkcjonowania systemu handlu uprawnieniami do emisji, w tym prowadzenie Krajowego Rejestru Uprawnień do Emisji i realizację zadań Krajowego Administratora Systemu Handlu Uprawnieniami do Emisji oraz zadań dotyczących monitorowania wielkości emisji substancji objętych tym systemem

Zadania realizowane w ramach programu:

- 4.6.1 Finansowanie działalności krajowego Administratora Systemu Handlu Uprawnieniami do Emisji.

5. Ochrona przyrody i krajobrazu oraz kształtowanie postaw ekologicznych

5.1. Ochrona przyrody i krajobrazu

Zadania realizowane w ramach programu:

- 5.1.1 Opracowanie planów ochrony.
- 5.1.2 Ochrona siedlisk przyrodniczych (ekosystemów) na obszarach chronionych oraz zachowanie różnorodności gatunkowej (w tym poprzez budowę małej infrastruktury turystycznej).
- 5.1.3 Zwiększenie drożności korytarzy ekologicznych.
- 5.1.4 Przywracanie walorów przyrodniczych cennym założeniom parkowym i pałacowo-ogrodowym.
- 5.1.5 Eliminacja bezpośrednich zagrożeń obszarów cennych przyrodniczo poprzez ograniczenie niskiej emisji, uregulowanie gospodarki ściekowej, usuwanie materiałów zawierających azbest - z obszarów/gruntów będących własnością Skarbu Państwa znajdujących się na obszarach parków narodowych lub obszarach włączonych do sieci NATURA 2000.

5.2. Wspieranie działań w zakresie zwiększenia lesistości kraju i ochrony zasobów leśnych

Zadania realizowane w ramach programu:

- 5.2.1 Przebudowa drzewostanów pozostających pod wpływem emisji przemysłowych, na terenach pokłeskowych, w leśnych kompleksach promocyjnych i w lasach doświadczalnych uczelni wyższych, kształcących kadry z zakresu leśnictwa oraz odnowienia pożarzysk i innych terenów pokłeskowych.
- 5.2.2 Ochrona ekosystemów leśnych przed szkodami powodowanymi przez czynniki biotyczne i abiotyczne.
- 5.2.3 Rozwój bazy szkółkarskiej i przechowalniczej w celu optymalizacji produkcji pod względem jakości i asortymentu materiału sadzeniowego na potrzeby renaturalizacji (przebudowy) ekosystemów leśnych i zalesień.
- 5.2.4 Zalesienia gruntów będących własnością Skarbu Państwa lub gmin.

5.2.5 Eliminacja bezpośredniej presji na ekosystemy leśne poprzez ograniczenie niskiej emisji i uregulowanie gospodarki ściekowej na terenie lasów państwowych.

5.3. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających ochronie środowiska, w tym różnorodności biologicznej

Zadania realizowane w ramach programu:

- 5.3.1 Kampanie informacyjno-promocyjne dotyczące wybranych aspektów środowiska i jego ochrony prowadzone z udziałem środków masowego przekazu, społecznych organizacji ekologicznych i innych podmiotów, w tym badania opinii publicznej ex ante i ex-post.
- 5.3.2 Budowanie sieci partnerstwa na rzecz ochrony środowiska, moderowanie platform dialogu społecznego jako elementu integrującego społeczeństwo, zwłaszcza organizacje społeczne w procesie podejmowania decyzji.
- 5.3.3 Ogólnopolskie lub ponadregionalne projekty szkoleniowe lub programy edukacyjne dla wybranych grup społecznych i zawodowych mające na celu podnoszenie kwalifikacji i kształtowania świadomości w zakresie zrównoważonego rozwoju.
- 5.3.4 Ogólnopolskie i międzynarodowe imprezy masowe, których celem jest popularyzacja wiedzy o środowisku oraz kształtowanie proekologicznych postaw społecznych.
- 5.3.5 Organizacja ogólnopolskich konkursów i festiwali ekologicznych.

5.4. Wspieranie edukacji dla zrównoważonego rozwoju

Zadania realizowane w ramach programu:

- 5.4.1 Rozwój bazy lokalowej służącej edukacji ekologicznej realizowanej przez parki narodowe, parki krajobrazowe, leśne kompleksy promocyjne, wiodące w regionie centra edukacji ekologicznej oraz ośrodki prowadzące edukację ekologiczną szczególnie istotne w skali kraju, a także wspieranie realizowanych przez te ośrodki programów edukacyjnych.
- 5.4.2 Wspieranie realizacji programów edukacyjnych w zakresie aktywnej edukacji ekologicznej oraz w ramach kampanii informacyjno-promocyjnych.
- 5.4.3 Wspieranie kształcenia kadr na kierunkach związanych z ochroną środowiska.
- 5.4.4 Wspieranie realizacji cyklicznych programów edukacyjnych telewizyjnych i radiowych emitowanych na antenie ogólnopolskiej.
- 5.4.5 Wspieranie produkcji pomocy dydaktycznych.
- 5.4.6 Wspieranie promocji zagadnień związanych z ochroną środowiska oraz edukacji prowadzonej na łamach czasopism i wkładek ekologicznych.
- 5.4.7 Wspieranie działalności wydawniczej, wspomagającej edukację ekologiczną w zakresie zarządzania środowiskiem.
- 5.4.8 Wspieranie działalności informacyjno-edukacyjnej realizowanej z wykorzystaniem wortalu i portali internetowych.
- 5.4.9 Wspieranie ponadregionalnych projektów szkoleniowych dla wybranych grup społecznych i zawodowych mających na celu podnoszenie kwalifikacji i kształtowanie świadomości w zakresie zrównoważonego rozwoju.
- 5.4.10 Wspieranie konferencji i seminariów o zasięgu krajowym, szczególnie istotnych dla realizacji polityki ekologicznej państwa.
- 5.4.11 Wspieranie konkursów i przedsięwzięć upowszechniających wiedzę ekologiczną.

5.5. Wspieranie działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej dzieci z obszarów, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska

5.6. Wspieranie działalności pozarządowych organizacji ekologicznych

6. Pozostałe programy

6.1. Wspieranie przedsięwzięć finansowanych z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego

6.2. Wspieranie działalności badawczej, eksperckiej na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej

Zadania realizowane w ramach programu:

- 6.2.1 Zamawiane przez Ministra Środowiska opracowania, prace studialne i badawcze służące wspieraniu zarządzania środowiskiem oraz zadania finansowane przez Ministra Środowiska ze środków funduszu Phare i Transition Facility, w celu uzupełnienia środkami krajowymi.
- 6.2.2 Przedsięwzięcia wykonywane przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w ramach jego zadań określonych w art. 152 i art. 90 ust. 1 pkt 6 i 7a ustawy z dnia 18.07.2001 r. Prawo wodne (Dz. U. Nr 115, poz. 1229 z późn. zm.).

6.3. Realizacja przedsięwzięć, które uzyskały dofinansowanie ze środków Funduszu Spójności do końca 2006 roku

6.4. Pozostałe zadania zgłoszone przez Ministra Środowiska niezbędne w realizacji polityki ekologicznej Państwa, o istotnym znaczeniu i konieczności pilnej realizacji, nieuwzględnione w innych programach

Zadania realizowane w ramach programu:

- 6.4.1 Przedsięwzięcia, których realizacja jest konieczna ze względu na dostosowanie do obowiązujących przepisów.
- 6.4.2 Realizacja przedsięwzięć związanych z wypełnianiem zobowiązań Polski wynikających z umów, porozumień i konwencji międzynarodowych.
- 6.4.3 Realizacja przedsięwzięć wynikających z nagłych sytuacji zagrażających środowisku.